

V Bruseli 7. júla 2020
REV2 – nahrádza oznámenie
(REV1) z 19. decembra 2018

OZNÁMENIE ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA A SYSTÉM OBCHODOVANIA S EMISIAM I V EÚ (EU ETS)

Spojené kráľovstvo 1. februára 2020 vystúpilo z Európskej únie a stalo sa „tretou krajinou“¹. V dohode o vystúpení² sa stanovuje prechodné obdobie, ktoré sa skončí 31. decembra 2020. Do uvedeného dátumu sa právo Únie v celom svojom rozsahu uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve³.

EÚ a Spojené kráľovstvo budú počas prechodného obdobia rokovať o dohode o novom partnerstve, ktorou sa ustanoví najmä oblasť voľného obchodu. Nie je však isté, či sa takáto dohoda uzavrie a nadobudne platnosť na konci prechodného obdobia. V každom prípade by takáto dohoda vytvorila vzťah, ktorý by bol z hľadiska podmienok prístupu na trh veľmi odlišný od účasti Spojeného kráľovstva na vnútornom trhu⁴, v colnej únii EÚ a v oblasti DPH a spotrebných daní.

Okrem toho bude po skončení prechodného obdobia Spojené kráľovstvo tretou krajinou, pokiaľ ide o vykonávanie a uplatňovanie právnych predpisov EÚ v členských štátoch EÚ.

Preto sa všetky zainteresované strany, a najmä hospodárske subjekty, upozorňujú na právny stav platný po skončení prechodného obdobia (časť A nižšie). V tomto oznámení sa takisto vysvetľujú určité príslušné ustanovenia dohody o vystúpení týkajúce sa odlúčenia (časť B nižšie), ako aj pravidlá uplatniteľné v Severnom Írsku po skončení prechodného obdobia (časť C nižšie).

¹ Tretia krajina je krajina, ktorá nie je členom EÚ.

² Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7) (ďalej len „dohoda o vystúpení“).

³ S výhradou určitých výnimiek stanovených v článku 127 dohody o vystúpení, ktoré nie sú relevantné v kontexte tohto oznámenia.

⁴ V dohode o voľnom obchode sa predovšetkým nestanovujú koncepty vnútorného trhu (v oblasti tovaru a služieb), ako je vzájomné uznávanie, zásada krajiny pôvodu a harmonizácia. Dohodou o voľnom obchode sa neodstraňujú ani colné formality a kontroly vrátane tých, ktoré sa týkajú pôvodu výrobkov a ich vstupov, ani zákazy a obmedzenia dovozu a vývozu.

Odporúčania zainteresovaným stranám:

S cieľom zohľadniť dôsledky uvedené v tomto oznámení sa zainteresovaným stranám odporúča najmä:

Prevádzkovatelia stacionárnych zariadení, ktoré sa nachádzajú v Spojenom kráľovstve, a prevádzkovatelia lietadiel, ktorých riadiacim členským štátom je Spojené kráľovstvo, by sa mali:

- uistiť, že kvóty, ktoré im bezplatne prideliť príslušný orgán v Spojenom kráľovstve, im budú pridelené pred skončením prechodného obdobia,
- uistiť, že ich ročné správy o emisiách budú overené overovateľmi, ktorí majú sídlo v EÚ a sú akreditovaní vnútroštátnym akreditačným orgánom členského štátu EÚ,
- ak chcú po 30. apríli 2021 aj naďalej držať emisné kvóty, uistiť, že si otvoria obchodný účet v registri Únie spravovaný členským štátom EÚ a svoje aktíva presunú na tento účet.

Prevádzkovatelia lietadiel, ktorých riadiacim členským štátom je Spojené kráľovstvo, by okrem toho mali:

- zabezpečiť, aby emisie vyprodukované po skončení prechodného obdobia pri letoch z EÚ do Spojeného kráľovstva alebo zo Spojeného kráľovstva do EÚ neboli zahrnuté v ich ročných správach o emisiách,
- vziať na vedomie svoj nový riadiaci členský štát uvedený v najnovšom zozname prevádzkovateľov lietadiel, ktorý vydáva Komisia, ak ich súčasným riadiacim členským štátom je Spojené kráľovstvo.

Majitelia obchodných účtov alebo osoby, ktoré sú majiteľmi účtov v registri Únie, by mali zabezpečiť, že si otvoria účet spravovaný členským štátom EÚ a svoje aktíva presunú na tento účet, ak chcú po skončení prechodného obdobia aj naďalej držať emisné kvóty.

Investičné spoločnosti a úverové inštitúcie by si mali zabezpečiť sídlo v EÚ, ak sa chcú aj naďalej zúčastňovať na aukciách kvót, ktoré sa konajú v EÚ.

Majitelia účtov v registri Spojeného kráľovstva na účely Kjótskeho protokolu by mali zabezpečiť presun svojich aktív do iných registrov Kjótskeho protokolu.

Upozornenie:

Toto oznámenie sa netýka:

- aspektov súvisiacich s finančnými trhmi a dohľadom nad trhmi,
- iných aspektov súvisiacich s letectvom vrátane prístupu na trh, bezpečnosti letectva, bezpečnostnej ochrany letectva atď.

A. PRÁVNÝ STAV PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Po skončení prechodného obdobia sa pravidlá EÚ, ktorými sa riadi EU ETS, a najmä smernica 2003/87/ES⁶, už nebudú uplatňovať na Spojené kráľovstvo⁷. Má to najmä tieto dôsledky:

1. PÔSOBNOSŤ SYSTÉMU EÚ NA OBCHODOVANIE S EMISIAMI

Smernica 2003/87/ES sa uplatňuje na emisie z činností uvedených v jej prílohe I a skleníkové plyny uvedené v jej prílohe II (pozri článok 2 smernice 2003/87/ES). Príloha I k smernici 2003/87/ES zahŕňa určité činnosti vykonávané v stacionárnych zariadeniach, ako aj v leteckej doprave.

1.1. Stacionárne zariadenia

Podľa smernice 2003/87/ES EU ETS zahŕňa emisie zo všetkých stacionárnych zariadení v členskom štáte EÚ, ktoré vykonávajú činnosti uvedené v prílohe I k uvedenej smernici a emitujú skleníkové plyny uvedené v prílohe II.

Po skončení prechodného obdobia emisie zo stacionárnych zariadení v Spojenom kráľovstve už nebudú patriť do pôsobnosti práva Únie a EU ETS.

1.2. Letecká doprava

Smernica 2003/87/ES sa vo všeobecnosti vzťahuje na všetky „lety s príletom na letisko alebo s odletom z letiska, ktoré sa nachádza na území členského štátu, na ktoré sa vzťahuje zmluva“ (článok 3a a príloha I bod 6), a zároveň ustanovuje výnimku, pokiaľ ide o „lety na letiská nachádzajúce sa v krajinách mimo EHP a z týchto letísk“ (článok 28a). Táto výnimka sa uplatňuje pri letoch do krajín a z krajín, s ktorými nebola uzavretá dohoda o prepojení systémov.

Ak nebude uzavretá dohoda o prepojení systémov, po skončení prechodného obdobia sa výnimka zo smernice 2003/87/ES bude uplatňovať pri letoch zo Spojeného kráľovstva do EÚ a naopak.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sk.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁷ Pokiaľ ide o uplatniteľnosť systému obchodovania s emisiami v EÚ na Severné Írsko, pozri časť C tohto oznámenia.

2. RIADIACI ČLENSKÝ ŠTÁT PRE PREVÁDZKOVATEĽOV LIETADIEL

Na zabezpečenie správneho vykonávania EU ETS v leteckej doprave sa v článku 18a smernice 2003/87/ES stanovuje riadiaci členský štát pre prevádzkovateľov lietadiel.

Po skončení prechodného obdobia už Spojené kráľovstvo nebude môcť konať ako riadiaci členský štát. Zoznam prevádzkovateľov lietadiel, ktorý je uvedený v nariadení Komisie (ES) č. 748/2009⁸, útvary Komisie aktualizujú v rámci ročnej aktualizácie⁹ s cieľom informovať prevádzkovateľov lietadiel riadiaceho členského štátu¹⁰.

3. OVEROVACIE SPRÁVY A AKREDITÁCIA OVEROVATEĽOV

Podľa článku 14 ods. 3 smernice 2003/87/ES musia prevádzkovatelia zariadení a lietadiel monitorovať emisie CO₂ a každoročne podávať správy o overených emisiách príslušnému orgánu v členskom štáte, v ktorom je umiestnené príslušné zariadenie alebo ktorý koná ako riadiaci členský štát. Podľa článku 15 smernice 2003/87/ES sa tieto správy overujú.¹¹

Podľa kapitoly IV vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2067 o overovaní údajov a o akreditácii overovateľov podľa smernice 2003/87/ES¹² a nariadenia (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh¹³, musí mať overovateľ, ktorý vydáva

⁸ Nariadenie Komisie (ES) č. 748/2009 z 5. augusta 2009 o zozname prevádzkovateľov lietadiel, ktorí vykonávali činnosť leteckej dopravy uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87/ES k 1. januáru 2006 alebo po tomto dátume, v ktorom sa každému prevádzkovateľovi lietadiel určuje riadiaci členský štát (Ú. v. EÚ L 219, 22.8.2009, s. 1). V deň vydania tohto oznámenia sa najnovší zoznam nachádza v nariadení Komisie (EÚ) 2020/535 z 8. apríla 2020, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 748/2009 o zozname prevádzkovateľov lietadiel, ktorí vykonávali činnosť leteckej dopravy uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87/ES k 1. januáru 2006 alebo po tomto dátume, v ktorom sa každému prevádzkovateľovi lietadiel určuje riadiaci členský štát (Ú. v. EÚ L 124, 21.4.2020, s. 1).

⁹ Článok 18a ods. 3 písm. b) smernice 2003/87/ES.

¹⁰ Toto postavenie je relevantné aj v bezpečnostnej ochrane letectva, keďže v rámci nej sa stanovuje „príslušný orgán“, ktorý určuje, ktorí leteckí dopravcovia prevádzkujú prepravu nákladu a poštových zásielok do Únie z letiska v tretej krajine. Pozri oddiel 6.8.1.1.b prílohy k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) 2015/1998 z 5. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné opatrenia na vykonávanie spoločných základných noriem bezpečnostnej ochrany letectva (Ú. v. EÚ L 299, 14.11.2015, s. 1), a „Oznámenie zainteresovaným stranám – Vystúpenie Spojeného kráľovstva a pravidiel EÚ v oblasti bezpečnostnej ochrany letectva a ochrany námornej dopravy“ (REV2, 28. apríla 2020), ktoré je uverejnené na adrese: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sk.

¹¹ Pokiaľ ide o nahlasovacie povinnosti týkajúce sa posledného roka prechodného obdobia, pozri časť B tohto oznámenia.

¹² Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2067 z 19. decembra 2018 o overovaní údajov a o akreditácii overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 334, 31.12.2018, s. 94).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30).

overovaciu správu, sídlo v EÚ a byť akreditovaný vnútroštátnym akreditačným orgánom členského štátu EÚ, v ktorom má sídlo.¹⁴

Po skončení prechodného obdobia už Akreditačná služba Spojeného kráľovstva nebude vnútroštátnym akreditačným orgánom v zmysle a na účely nariadenia (ES) č. 765/2008. Preto akreditačné osvedčenia vydané touto inštitúciou už po skončení prechodného obdobia podľa uvedeného nariadenia nebudú platné ani uznávané v EÚ¹⁵.

Preto po skončení prechodného obdobia overovatelia akreditovaní Akreditačnou službou Spojeného kráľovstva už nebudú môcť vydávať overovacie správy podľa smernice 2003/87/ES¹⁶.

4. ÚČTY VEDENÉ V REGISTRI ÚNIE

Podľa článku 19 smernice 2003/87/ES sa emisné kvóty vydané v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami evidujú v registri Únie. V registri Únie je zaznamenané vlastníctvo emisných kvót, ktoré majú stacionárne zariadenia a prevádzkovatelia lietadiel v držbe na elektronických účtoch. Register Únie slúži aj ako register EÚ a členských štátov na účely Kjótskeho protokolu.¹⁷

Účty v registri Únie spravuje členský štát EÚ.

Po skončení prechodného obdobia a s výhradou výnimky uvedenej v oddiele B nižšie platí, že:

- Spojené kráľovstvo už nebude môcť spravovať účty v registri Únie a register Únie už nebude slúžiť ako register Spojeného kráľovstva na účely Kjótskeho protokolu,
- účty v registri Únie, ktoré spravuje Spojené kráľovstvo, a účty Spojeného kráľovstva v registri Kjótskeho protokolu už nebudú môcť byť sprístupnené.

5. PRÍSTUP K AUKEIÁM A DOHEAD NAD TRHOM

Pokiaľ ide o prístup k aukciám EÚ, podľa článku 19 nariadenia Komisie (EÚ) č. 1031/2010 spĺňajú podmienky povolenia predkladať ponuky v aukciách EÚ len osoby so sídlom v EÚ, prevádzkovatelia a prevádzkovatelia lietadiel.

¹⁴ Výnimky z tohto pravidla sú uvedené v článku 7 ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2008.

¹⁵ Pozri aj oddiel A.3 „Oznámenia zainteresovaným stranám – Vystúpenie Spojeného kráľovstva a pravidiel EÚ v oblasti priemyselných výrobkov“ (REV2, 13. marca 2020), ktoré je uverejnené na adrese: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sk.

¹⁶ Pozri však aj časť B tohto oznámenia.

¹⁷ Článok 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 z 21. mája 2013 o mechanizme monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov a nahlasovania ďalších informácií na úrovni členských štátov a Únie relevantných z hľadiska zmeny klímy (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 13).

Z dôvodu klasifikácie emisných kvót ako finančných nástrojov podľa smernice 2014/65/EÚ¹⁸ sa na trh s emisnými kvótami uplatňuje aj niekoľko pravidiel finančného trhu. Účastníci trhu, najmä investičné spoločnosti a úverové inštitúcie, by mali vziať na vedomie všeobecný rámec pre finančné nástroje¹⁹.

B. PRÍSLUŠNÉ USTANOVENIA DOHODY O VYSTÚPENÍ TÝKAJÚCE SA ODLÚČENIA

V článku 96 ods. 2 dohody o vystúpení sa stanovuje, že pokiaľ ide o skleníkové plyny vypustené za posledný rok prechodného obdobia, na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve sa naďalej uplatňuje článok 12 ods. 2a a 3 a články 14, 15 a 16 smernice 2003/87/ES.

Podľa článku 96 ods. 6 písm. a) dohody o vystúpení bude mať Spojené kráľovstvo a prevádzkovatelia v Spojenom kráľovstve v rozsahu potrebnom na zabezpečenie súladu so záväzkami vyplývajúcimi okrem iného z článku 96 ods. 2 a 5 aj naďalej prístup do registra Únie a do registra Spojeného kráľovstva na účely Kjótskeho protokolu²⁰ zriadeného nariadením (EÚ) č. 389/2013.

Preto výlučne na účely zabezpečenia súladu s týmito záväzkami, ktoré sa aj naďalej uplatňujú vo vzťahu k emisiám (v rámci rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES) vyprodukovaným v roku 2020 platí, že:

- prevádzkovatelia lietadiel a prevádzkovatelia zariadení so sídlom v Spojenom kráľovstve sa považujú za prevádzkovateľov lietadiel a prevádzkovateľov zariadení so sídlom v EÚ,
- účty v registri Únie potrebné na splnenie týchto záväzkov bude aj naďalej spravovať Spojené kráľovstvo,
- uplatňujú sa príslušné lehoty.

C. PRAVIDLÁ UPLATNITEĽNÉ V SEVERNOM ÍRSKU PO SKONČENÍ PRECHODNÉHO OBDOBIA

Po skončení prechodného obdobia sa uplatní protokol o Írsku/Severnom Írsku²¹. Protokol o Írsku/Severnom Írsku podlieha pravidelnému udeleniu súhlasu zákonodarného

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349 – 496).

¹⁹ Oznámenia týkajúce sa tohto aspektu sa pripravujú alebo už boli uverejnené.

²⁰ Pokračovanie prístupu do registra Spojeného kráľovstva na účely Kjótskeho protokolu bude zaručené len vtedy, ak do 31. decembra 2020 nadobudne platnosť dodatok z Dauhy. Dodatok z Dauhy ku Kjótskemu protokolu je uverejnený na adrese: <https://unfccc.int/process/the-kyoto-protocol/the-doha-amendment>.

²¹ Článok 185 dohody o vystúpení.

zhromaždenia Severného Írska, pričom počiatočné obdobie uplatňovania trvá štyri roky po skončení prechodného obdobia²².

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa stanovuje, že určité ustanovenia práva EÚ sa uplatnia aj na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko. V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa EÚ a Spojené kráľovstvo ďalej dohodli, že v rozsahu, v akom sa pravidlá EÚ uplatňujú na Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko, a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko, sa so Severným Írskom zaobchádza ako s členským štátom EÚ²³.

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa stanovuje, že smernica 2003/87/ES sa uplatňuje na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve, pokiaľ ide o Severné Írsko, v rozsahu, v akom sa vzťahuje na výrobu, prenos, distribúciu a dodávku elektrickej energie, veľkoobchod s elektrickou energiou alebo cezhraničné výmeny elektrickej energie²⁴.

Znamená to, že odkazy na EÚ v častiach A a B tohto oznámenia sa musia chápať tak, že zahŕňajú aj stacionárne zariadenia umiestnené v Severnom Írsku, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES a vyrábajú elektrickú energiu, zatiaľ čo odkazy na Spojené kráľovstvo sa musia chápať tak, že odkazujú len na Veľkú Britániu.

Konkrétnejšie to okrem iného znamená toto:

- prevádzkovatelia stacionárnych zariadení v Severnom Írsku zapojení do výroby elektrickej energie musia splňať príslušné záväzky stanovené v smernici 2003/87/ES, pokiaľ ide o emisie skleníkových plynov, vrátane povinnosti odovzdania stanovenej v článku 12 ods. 3 a povinností monitorovania a podávania správ stanovených v článkoch 14 a 15 uvedenej smernice. Bezplatné pridelovanie kvót, ktoré vo všeobecnosti platí pre výrobu elektrickej energie v rámci EU ETS, sa v tomto prípade neuplatňuje²⁵,
- stacionárne zariadenia v Severnom Írsku, ktoré vyrábajú elektrickú energiu, budú mať aj naďalej prístup k svojim účtom v registri Únie za rovnakých podmienok ako predtým a za rovnakých podmienok, aké majú prevádzkovatelia stacionárnych zariadení v členských štátoch EÚ (vrátane možnosti výmeny medzinárodných kreditov až do uplynutia lehoty pre súlad, pokiaľ ide o emisie za rok 2020),
- Spojené kráľovstvo môže organizovať aukcie, pokiaľ ide o Severné Írsko, iba na regulovanom trhu EÚ v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1031/2010.

V protokole o Írsku/Severnom Írsku sa však vylučuje možnosť Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o Severné Írsko:

²² Článok 18 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

²³ Článok 7 ods. 1 dohody o vystúpení v spojení s článkom 13 ods. 1 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

²⁴ Článok 9 protokolu o Írsku/Severnom Írsku a príloha 4 k uvedenému protokolu.

²⁵ Článok 10a ods. 3 smernice 2003/87/ES.

- zúčastňovať sa na prijímaní a tvorbe rozhodnutí Únie²⁶,
- využiť zásadu krajiny pôvodu a vzájomné uznávanie pri osvedčeniach vydaných orgánmi so sídlom v Spojenom kráľovstve²⁷.

Posledný bod konkrétnejšie okrem iného znamená toto:

- overovatelia akreditovaní akreditačným orgánom v Spojenom kráľovstve nebudú môcť vypracúvať overovacie správy na predkladanie podľa článkov 14 a 15 smernice 2003/87/ES. Overovatelia, ktorí majú sídlo v Severnom Írsku a sú akreditovaní vnútroštátnym akreditačným orgánom v členskom štáte EÚ podľa ustanovení nariadenia (EÚ) 2018/2067 a nariadenia (ES) č. 765/2008, budú môcť vypracúvať overovacie správy, pokiaľ ide o stacionárne zariadenia v Severnom Írsku, na predkladanie podľa článkov 14 a 15 smernice 2003/87/ES. Overovatelia, ktorí majú sídlo v Severnom Írsku a sú akreditovaní vnútroštátnym akreditačným orgánom v členskom štáte EÚ, nebudú môcť vypracúvať overovacie správy, pokiaľ ide o stacionárne zariadenia a prevádzkovateľov lietadiel v EÚ.

Všeobecné informácie v tejto súvislosti možno nájsť na webovej stránke Komisie o systéme EÚ na obchodovanie s emisiami (https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_en). Tieto stránky budú v prípade potreby doplnené o ďalšie aktuálne informácie.

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre oblasť klímy

²⁶ V prípade, že je potrebná výmena informácií alebo vzájomné konzultácie, uskutočnia sa v rámci spoločnej konzultačnej pracovnej skupiny zriadenej na základe článku 15 protokolu o Írsku/Severnom Írsku.

²⁷ Článok 7 ods. 3 prvý pododsek protokolu o Írsku/Severnom Írsku.